

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Det unge Tyskland (1890)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 629. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes06-shoot-idm139753868586416/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

at besidde, saa var han dog en tapper Mand. Han levede saa i Emigrantkolonien i London Emigranternes fordærveligt ørkesløse Liv; de havde bogstaveligt intet Andet at gøre end at smedde frugtesløse Planer til nye Opstande og forelske sig i hinandens Koner. Den store russiske Revolutionær Alexander von Herzens Hustru forelskede sig i Herwegh, og det kom til et tragisk Sammenstød. Senere var Herwegh bosat i Paris og Zürich og førte her et uvirksomt Liv, stadigt lige misforøjet med Tingenes Gang i Tyskland. Som Kinkel, som Moritz Hartmann formaaede han til sin Død (1875) ikke at forsone sig med den Magtudfoldelse, hvortil det tyske Rige naaede paa Frihedens Bekostning. Sin Ungdoms Idealer opgav han aldrig; selv for Heine, som havde haandt ham, bevarede han mandigt sin Begejstring.

Anlagt som han var maatte han nødvendigvis allerede 1843 holde skarpt Udkig med Hensyn til andre Digteres Troskab mod deres Fane og til Ægtheden af deres Frisind. Hans Udfald mod Geibel og Freiligrath er alt berørt. Saa vendte han sig mod Anastasius Grün. Denne opholdt sig i Wien for at ansøge om en Kammerherrenøgle, eftersom hans Hustru, en født Grevinde Attems, var Ihændehaverinde af Stjerne Kors-Ordenen og han ikke kunde lade sin Hustru gaa alene til Hove. I bevægede Ord anraabte Herwegh ham om at vende tilbage:

Tør for en Kvindes Skyld man skænde Templet,
om Afgudsaltre med en Kvinde danse osv.

Dingelstedt svarede med i smukke Vers at tage Grev Auersperg i Forsvar:

O, den vil det ej begribe, den prosaiske Gemenhed,
at en Aand som dia er Borgen nok for Sindelagets Renhed,
kun det Slette tror den villigt osv.

Svaret gik udenom Angrebet istedenfor at parere det. Ingen havde for Alvor troet, at en Mand som Auersperg havde skiftet Overbevisning; hvad Herwegh angreb, var netop, at han trods sin Overbevisning af selskabelige Hensyn ansøgte om en Hof titel. Dingelstedt talte her sin egen Fremtids Sag. Thi Dingelstedt blev den næste Digter, mod hvem Herwegh vendte sig, og her var Satiren saa meget mere glubsk som den var stum, kun ad en Omvej kom til Orde.